

אמרות • השגות • מושגים

...במידה שידוע לכותב טורים אלה, הרי הספר „זכרונות“ לפידמרשל מונטגומרי זהו ביאוגרפיה־רבתי שניה של מצביא בריטי דגול זה, הביאוגרפיה הראשונה, „מונטגור־מרי“, מאת אלן מוזדאג, הופיעה ב־1946. שני כותבי הביאוגרפיות מעריצים הערצה עמוקה את נושאם...

מתוך סקירה על ספרו החדש של פ. מ. מונטגומרי
ב„רפורטר“, השבועון האמריקאי רב־הענין.

★

על כל קצין שמקצועו בכך להרהר בידיעה שנתפרסמה לא מזמן. מטוס הקדיס־בתנופתו את הפגזים בני 20 המ"מ שגורו ע"י תותח־הוא — וע"י כך „ירה“ והפיל, את עצמו. נראה כי תחרות־המירוץ לישום הישגי הטכנולוגיה־החדשה אל תחום כלי־ההיין החדשים הוסיפה עתה עוד בעיה אחת על אותו משא רב־מדי הרובץ כיום על האדם־הלוחם. בדורות הקודמים לא היה על החייל אלא לנקוט אמצעי זהירות פשוטים ומתקבלים־על־הדעת בפני הסיכון שמא „יתפוצץ על מוקשו־הוא“, או שסוסו־הוא יבעט בו. עתה יתכן וכלי־נשק־הוא הופכים למקור־סכנה ממשי לו־עצמו — ולאלה שעליהם הוא בא להגן.

ואם נעבור אל תחום־ענינים נרחב יותר — הרי ניתן לפקפק, למשל, האם איזה עם, ששועבד בידי זרים, יוש כ"כ לסיכויי שחרורו באם יהיה הדבר כרוך בהפנית „מאמץ־גרעיני“ רב, כלפי מולדתו־שלו...

מתוך מאמר על „הטכנולוגיה — והתמורות בדמותה של
מלחמה־כללית“, בהשקפה הצבאית לצבא־ארה"ב.

★

על האירוויה של תוצאות בלתי־צפויות במלחמה

מערכת פסנדאל שבפלנדריה, בשלהי 1917, ישלשער כי היא שקבעה את תוצאת מלחמת־העולם הראשונה: — וזאת ע"י מקרה. לואי־ג'ורג', ראש הממשלה הבריטית — בראוחו כי אין ביכולתו לפטר את המצביא הייג — קיצץ בתגבורות שהיו נשלחות לצבאו של זה, שבצרפת. התוצאה, התמעטות עצמת צבא־המשלוח הבריטי, מילאה תפקיד רב בהחלטתו של לודנדורף „להעמיד את הכל על הקלף“ במתקפה הגדולה שלו במרס 1918. הדבר עלה לו בלמעלה מ־600.000 איש; וזו הפעם הראשונה במלחמה, יחס־האבידות נטה עתה במידה מכרעת לטובת בעלות הברית — וצבא־גרמניה נמצא מובס עוד בטרם יכולנו אנו לשוב ולפתוח במתקפה מצדנו. נמצא, כי הייג לא זכה במלחמה; כי אם לודנדורף הפסיד אותה.

תוצאות פסנדאל בסופו־שליחשבון היו מרהיקות־לכת עוד יותר: אם כי הייג זכה בתואר־רוזנות וב־100.000 ליש"ט — הביאה המערכה לידי פשיטת־רגל סופית, של גישתו אל מלחמה, בעיני המפקדים הזוטרים שבין פיקודיו — אותם קצינים צעירים אשר עתידים היו לנצח על האסטרטגיה הבריטית במלחמה־נגד־היטלר. רבים הם האנשים הצעירים שעודם בחיים כיום משום שאבותיהם ודודיהם מתו בשדות פלנדריה.

מתוך סקירתו של פאול גינסון על ספרו של ליאון חלף
„בשדות פלנדריה“ — שהופיע זה עתה, עם תום 40
שנה לסיום מלחמת־העולם הראשונה